

BANKA

SLOVENIJE

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE
april 1999

- predhodni podatki -
preseki na dan 08.06.1999

Povzetek gibanj v plačilni bilanci

Saldo tekočih transakcij je v obdobju od januarja do aprila 1999 negativen v višini 140 mio USD, medtem ko je bil primanjkljaj tekočega računa v enakem obdobju lanskega leta nižji za 42 mio USD in je znašal 98 mio USD. Primanjkljaj tekočega računa v mesecu aprilu je znašal 113 mio USD.

Presežek v storitveni bilanci je v proučevanem obdobju znašal 144 mio USD, kar je za 29 mio USD manj, kot je bil presežek v obdobju od januarja do aprila 1998 (173 mio USD).

Neto dohodki so se v prvih štirih mesecih tekočega leta zmanjšali za 3 mio USD, medtem ko so se **neto transferi** povečali za 6 mio USD v primerjavi s prvimi štirimi meseci lanskega leta.

Primanjkljaj tekočega računa, ki je bil še v prvem četrtletju leta 1999 za 64 mio USD nižji kot saldo v prvem četrtletju 1998, se je v mesecu aprilu, zaradi izjemno visokega **blagovnega primanjkljaja**, povečal, tako da je primanjkljaj v prvih štirih mesecih leta 1999 višji od primerljivega v letu 1998 za 42 mio USD. V aprilu 1999 v primerjavi z aprilom 1998 sta se zmanjšala tako izvoz kot uvoz blaga, število delovnih dni pa je ostalo enako. Razlog velikega padca izvoza blaga lahko iščemo v gospodarski krizi na področju nekdanje Sovjetske zveze in nekdanje Jugoslavije (napadu NATA na Jugoslavijo in gospodarski krizi na Hrvaškem), kamor je Slovenija veliko izvažala in imela tudi velik presežek izvoza nad uvozom. Uvoz blaga po tekočih podatkih se za razliko od izvoza blaga ni veliko zmanjšal, vendar če upoštevamo da smo v tem mesecu uvozili letalo in gorilne elemente za jedrsko elektrarno Krško, tudi uvoz blaga v aprilu 1999 ni bil zelo visok. Podatki o nizkem izvozu in uvozu sovpadajo s podatkom SURSa o indeksu proizvodnje, ki je bil v aprilu 1999 za 8 % nižji kot v aprilu 1998.

Presežek v bilanci storitev je v obdobju od januarja do aprila 1999 nižji za 29,9 mio USD, če ga primerjamo z enakim obdobjem v letu 1998.

Prihodki od **potovanj** v obdobju od januarja do aprila 1999 znašajo 291,8 mio USD, odhodki pa 138,3 mio USD. Presežek v postavki potovanja se je zmanjšal tudi v aprilu letošnjega leta, ko je znašal 34,8 mio USD, v aprilu lanskega leta pa je znašal 46,0 mio USD. Zmanjšanje je posledica manjših prihodkov od potovanj, ki so glede na april v letu 1998 padli za 15 %. Presežek v menjavi **transportnih storitev** znaša v obdobju od januarja do aprila letos 43,0 mio USD. V aprilu letošnjega leta se je izvoz transportnih storitev v primerjavi z aprilom v letu 1998 zmanjšal za 10 %. Aprila letos so se zelo povečale **konstrukcijske storitve** na strani uvoza. Razlog za tolikšno povečanje, je v povečanju opravljenih investicijskih del v državi, ki so jih opravili tujci (11,3 mio USD), ki so se glede na april v letu 1998 (1,2 mio USD) povečale za 10,1 mio USD.

Neto pritoki v obliki **neposrednih naložb** v prvih štirih mesecih letošnjega leta znašajo 35,2 mio USD in so nad lanskoletno ravno, ko je bilo v enakem obdobju zabeleženih za 13,5 mio USD pritokov.

V aprilu so se domače neposredne naložbe v tujino povečale za 0,7 mio USD, tuje neposredne naložbe v Slovenijo pa za 0,1 mio USD.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta znaša pritek kapitala v obliki **naložb v vrednostne papirje** 371,9 mio USD (največi delež ima izdaja evroobveznic vlade v višini 438,2 mio USD). Od tega so se domače naložbe v tuje vrednostne papirje povečale za 19,8 mio USD, naložbe tujcev v domače vrednostne papirje pa so se povečale za 391,6 mio USD. V enakem obdobju lani je bilo zabeleženih za 5,1 mio USD neto odtokov.

Neto pritek kapitala v obliki naložb v vrednostne papirje v aprilu znaša 21,2 mio USD in sicer zaradi domačih neto prodaj tujih vrednostnih papirjev v višini 16,2 mio USD in neto prodaj domačih vrednostnih papirjev tujcem za 4,9 mio USD.

Posojila nerezidentom so se v prvih štirih mesecih povečala za 11,9 mio USD in v aprilu za 5,6 mio USD.

V prvih štirih mesecih letošnjega je bilo v tujini za 122,1 mio USD več **najetih kot odplačanih posojil**, v enakem obdobju lani pa 59,9 mio USD

V aprilu se sektor podjetij še naprej zadolžuje, prilivi v prvih štirih mesecih letošnjega leta znašajo 79,9 mio USD, od tega v aprilu 9,7 mio USD. Obveznosti bank na osnovi najetih posojil so se v aprilu povečale za 13,6 mio USD, po zmanjšanju v januarju tako znaša neto priliv posojil najetih v tujini v banke v prvih štirih mesecih 27,0 mio USD. Vlada je v letošnjem letu posojila neto najemala v znesku 15,5 mio USD. V aprilu pa se je v tujini neto zadolžila za 8,8 mio USD.

Razpoložljivi podatki o **kratkoročnih komercialnih kreditih** kažejo na povečanje neto terjatev do tujine na osnovi blagovne menjave v prvih štirih mesecih letošnjega leta za 102,2 mio USD. Po visokem povečanju terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov v januarju letošnjega leta se je v februarju nivo povečevanja tovrstnih terjatev vrnil na povprečno raven leta 1998, v marcu in v aprilu pa so se neto terjatve celo znižale, v marcu za 8,9 mio USD v aprilu pa za 36,3 mio USD, kar je posledica porasta uvoza, ki v teh dveh mesecih ni bil pokrit s sorazmernim povečanjem plačil uvoza.

Postavka **gotovina in vloge prebivalstva** izkazuje v prvih štirih mesecih letošnjega leta odtok v višini 90,3 mio USD. Lani v enakem obdobju pritek 27,0 mio USD.

V aprilu kaže ocena imetij tuje gotovine in vlog prebivalstva pri tujih bankah povečanje za 49,9 mio USD (kar je daleč največje povečanje v letošnjem letu).

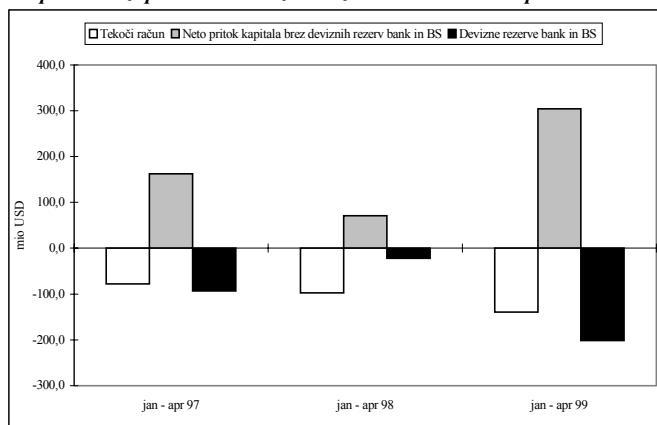
Plačilna bilanca tako v prvih štirih mesecih letošnjega leta izkazuje **neto pritek kapitala** v državo v višini 303,7 mio USD, zaradi dodatnega pritoka iz ostalih virov, ki zaenkrat še niso vključeni v druge postavke pretežno finančnega dela plačilne bilance v višini 37,4 mio USD, pa neto pritek v državo v prvih štirih mesecih letošnjega leta znaša 341,1 mio USD (v primerljivim obdobju lani neto pritek 119,8 mio USD).

V aprilu je bil zabeležen neto pritek kapitala v višini 66,8 mio USD.

V prvih štirih mesecih so se **devizne rezerve bank in BS** na podlagi transakcij povečale za 279,0 mio USD, v aprilu pa zmanjšale za 45,9 mio USD.

Mednarodne denarne rezerve BS so se na podlagi transakcij v prvih štirih mesecih povečale za 375,8 mio USD, aprila pa zmanjšale za 78,4 mio USD.

Slika: Tekoči račun, neto pritek kapitala brez spremembe deviznih rezerv bank in BS¹ in sprememba deviznih rezerv bank in BS²

¹ Neto pritek kapitala brez spremembe rezerv bank in BS s statistično napako.

² Negativna vrednost deviznih rezerv pomeni njihovo naraščanje.

Plačilna Bilanca Slovenije

(predhodni podatki, presek na dan 8.6.1999)

(v mio USD)

	jan-apr 98	jan-apr 99	apr 99
Tekoči račun	-97,8	-139,6	-112,7
Blago	-366,9	-382,0	-163,7
Izvoz blaga	2.863,2	2.804,3	674,7
Izvoz f.o.b.	2.855,2	2.783,9	670,6
Prilagoditev zaobjema	8,0	20,3	4,1
Uvoz blaga	-3.230,1	-3.186,3	-838,4
Uvoz c.i.f.	-3.304,9	-3.257,7	-858,5
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	134,1	123,2	32,5
Prilagoditev zaobjema	-59,3	-51,7	-12,3
Storitve	173,4	143,5	24,6
Izvoz storitev	602,7	591,4	146,3
Transport	163,0	156,3	40,2
Potovanja	317,8	291,8	73,8
Komunikacijske storitve	6,8	7,4	2,2
Konstruktivske storitve	32,0	18,5	3,5
Finančne storitve	2,4	2,7	0,9
Ostale poslovne storitve	59,2	85,5	19,6
Posredovanje	22,5	45,0	10,2
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	3,3	7,9	0,5
Uvoz storitev	-429,3	-447,9	-121,8
Transport	-118,7	-113,3	-29,6
Potovanja	-139,9	-138,3	-39,0
Komunikacijske storitve	-8,5	-10,0	-1,9
Gradbena in montažna dela	-8,8	-18,7	-11,3
Finančne storitve	-5,7	-6,7	-1,1
Licence, patenti in avtorske pravice	-14,0	-15,2	-3,5
Ostale poslovne storitve	-106,3	-109,6	-28,5
Posredovanje	-28,8	-27,9	-7,4
Dohodki	63,0	60,0	13,6
Prejemki	144,2	148,1	33,0
Od dela	78,2	71,2	17,3
Od kapitala	66,1	77,0	15,8
Izdatki	-81,2	-88,1	-19,5
Od dela	-9,0	-7,1	-1,5
Od kapitala	-72,2	-81,1	-18,0
Tekoči transferi	32,7	39,0	12,9
V Slovenijo	76,1	101,3	27,9
Vladni sektor	7,2	8,6	3,4
Ostali sektorji	68,9	92,7	24,5
V tujino	-43,4	-62,4	-15,0
Vladni sektor	-32,8	-34,5	-8,4
Ostali sektorji	-10,6	-27,9	-6,6

Plačilna Bilanca Slovenije

(predhodni podatki, presek na dan 8.6.1999)

(v mio USD)

	jan-apr 98	jan-apr 99	apr 99
Kapitalski in finančni račun	49,1	102,2	88,6
Kapitalski račun	-1,8	0,2	-0,3
Kapitalski transferi	-0,7	0,2	-0,2
Patenti in licence	-1,1	-0,1	-0,1
Finančni račun	50,9	102,0	88,9
Neposredne naložbe	13,5	35,2	-0,6
Domače v tujini	-1,7	-10,1	-0,7
Tuje v Sloveniji	15,1	45,2	0,1
Naložbe v vrednostne papirje	-5,1	371,9	21,2
Terjatve (domače v tujini)	-14,6	-19,8	16,2
Obveznosti (tuje v Sloveniji)	9,4	391,6	4,9
Ostale naložbe	89,3	70,7	-10,1
Terjatve	38,1	-14,4	-56,7
Komercialni krediti	-28,7	-100,8	38,9
Dolgoročni	-1,0	1,5	2,6
Kratkoročni	-27,7	-102,2	36,3
Posojila	-3,0	-11,9	-5,6
Banke	-1,0	-10,6	-4,1
Ostali sektorji	-2,0	-1,3	-1,5
Gotovina in vloge	76,3	113,7	-92,0
Banke	49,3	194,2	-44,5
Ostali sektorji	27,0	-80,6	-47,5
Prebivalstvo	27,1	-90,3	-49,9
Rač. v tujini	-0,1	9,7	2,4
Ostale terjatve	-6,4	-15,5	1,9
Banka Slovenije	-5,8	-5,2	0,0
Banke	-1,6	-11,0	1,3
Ostali sektorji	1,3	1,0	0,9
Obveznosti	51,2	85,2	46,6
Komercialni krediti	-2,5	-6,6	-1,0
Posojila	59,9	122,1	32,0
Banka Slovenije	-	-	-
Vladni sektor	16,9	15,5	8,8
Banke	-5,7	27,0	13,6
Ostali sektorji	48,6	79,7	9,7
Vloge	-5,1	-29,0	16,5
Banke	-5,3	-29,0	16,5
Ostale obveznosti	-1,1	-1,3	-1,0
Banke	0,0	-0,6	-0,6
Mednarodne denarne rezerve	-46,7	-375,8	78,4
Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,3	-30,8	0,0
Gotovina in vloge	234,2	-7,7	291,9
Vrednostni papirji	-280,6	-337,3	-213,5
Neto napake in izpustitve	48,7	37,4	24,1

I. TEKOČI RAČUN

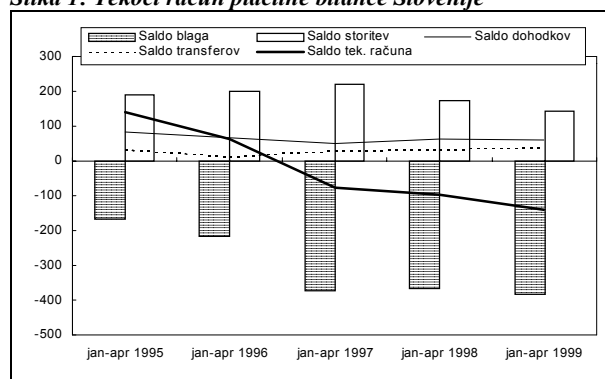
Tekoči račun je v prvih štirih mesecih letošnjega leta **negativen** in znaša **-140 mio USD**.

Primanjkljaj salda blaga v obdobju od januarja do aprila 1999 je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 višji za 42 mio USD, predvsem zaradi zelo skromnega aprilskega izvoza blaga.

Saldo storitev je v proučevanem obdobju nižji za 30 mio USD, predvsem zaradi velikega zmanjšanja izvoza potovanj (-8,2 %).

Saldo dohodkov se je zmanjšal za 3 mio USD, medtem ko je **saldo transferov** višji od primerljivega lanskoletnega za 6 mio USD.

Slika 1: Tekoči račun plačilne bilance Slovenije

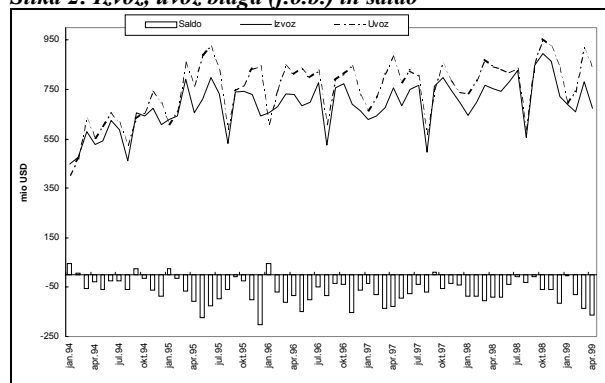

V obdobju od januarja do aprila 1999 je **primanjkljaj** v trgovinski bilanci znašal **382 mio USD**.

Izvoz blaga je v aprilu 1999 znašal 675 mio USD in je bil za 10 % nižji kot izvoz aprila 1998 (desezoniran količinski izvoz blaga pa je bil nižji za 3 %), medtem ko je uvoz blaga znašal 838 mio USD in je bil za 0,5 % nižji (desezoniran količinski uvoz blaga pa je bil višji za 6,6 %).

Izvoz blaga v prvih štirih mesecih leta 1999 v primerjavi z lanskim letom, je nižji (zmanjšal se je za 2,1 %), medtem ko se je uvoz blaga zmanjšal za 1,4 %. Zaradi velikega padca izvoza v aprilu 1999 in relativno visokega uvoza (deloma posledica uvoza letala in gorilnih elementov za jedrsko elektrarno Krško, v višini 28,6 mio USD) v tem mesecu, je bil primanjkljaj trgovinske bilance v obdobju od januarja do aprila leta 1999 (382 mio USD), prvič letos, višji od primerljivega primanjkljaja trgovinske bilance v letu 1998 (367 mio USD).

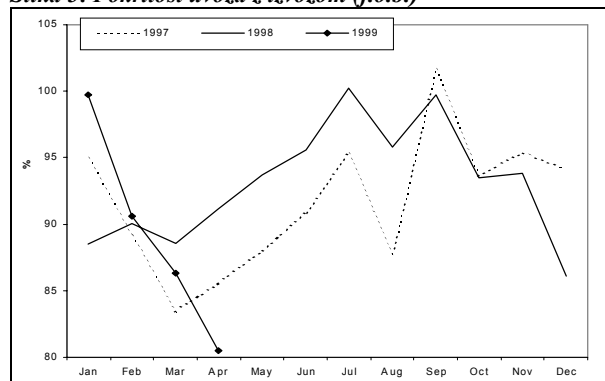
Slika 2: Izvoz, uvoz blaga (f.o.b.) in saldo

V aprilu 1998 je pokritost uvoza z izvozom 80,5 %, kar je pod lanskoletno aprilsko pokritostjo, ki je bila 91,1 %.

Pokritost uvoza z izvozom v obdobju od januarja do aprila 1999 je 88,0 % in je bila zaradi zelo slabe aprilske pokritosti nižja kot primerljiva lanskoletna pokritost uvoza z izvozom, ki je bila 88,6 %.

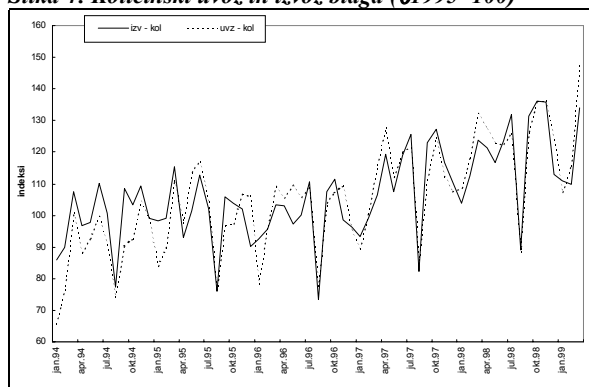
Slika 3: Pokritost uvoza z izvozom (f.o.b.)

Količinski izvoz blaga v aprilu 1999 v primerjavi z izvozom aprila 1998 je za 3 % nižji, količinski uvoz blaga pa za 6 % višji.

V celem letu 1999 je bil količinski izvoz višji od primerljivega v letu 1998 za 2,3 %, medtem ko je bil količinski uvoz blaga višji za 4,1 %.

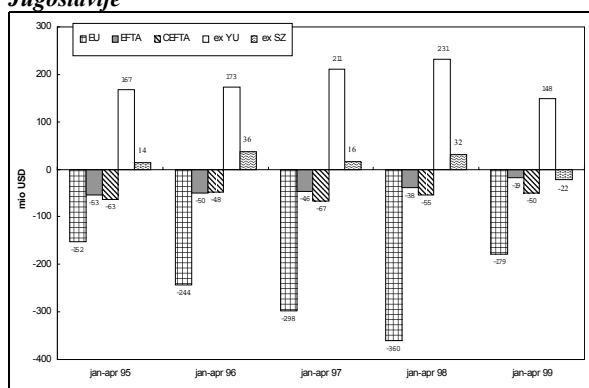
Slika 4: Količinski uvoz in izvoz blaga (1995=100)

V primerjavi obdobj od januarja do aprila v letih 1994 - 1999 je imela Slovenija primanjkljaj v trgovinski bilanci z vsemi omenjenimi evropskimi integracijami in državami nekdanje SZ, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije.

Opazno je veliko zmanjšanje primanjkljaja z državami EU in tudi zmanjšanje primanjkljaja z državami EFTE. Primanjkljaj z državami CEFTE je ostal približno na enakem nivoju. Presežek z državami nekdanje Jugoslavije se je zelo zmanjšal. Presežek z državami nekdanje SZ pa se je v prvih štirih mesecih leta 1999 spremenil v primanjkljaj.

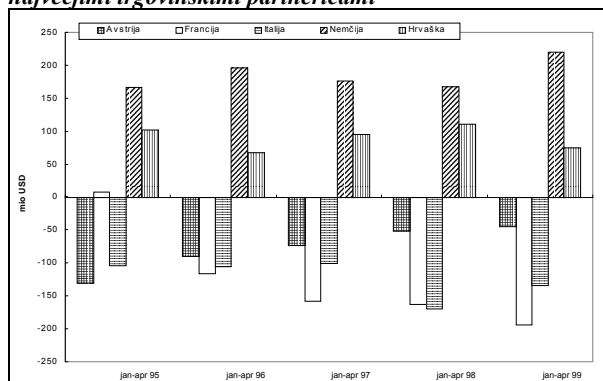
Slika 5: Saldo trgovinske bilance med Slovenijo in Evropsko unijo, EFTA, CEFTA in državami nekdanje Jugoslavije

Slovenija ima s Hrvaško in Nemčijo velik presežek, medtem ko ima v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo primanjkljaj.

V obdobju od januarja do aprila 1999 v primerjavi z dvema mesecema v letu 1998, je Slovenija zmanjšala primanjkljaj v menjavi z Avstrijo (za 6 mio USD) in Italijo (za 36 mio USD), medtem ko se je primanjkljaj s Francijo povečal za 32 mio USD. Presežek v menjavi z Nemčijo se je povečal za 53 mio USD, s Hrvaško pa zmanjšal za 36 mio USD.

Slika 6: Saldo trgovinske bilance med Slovenijo in petimi največjimi trgovinskimi partnericami

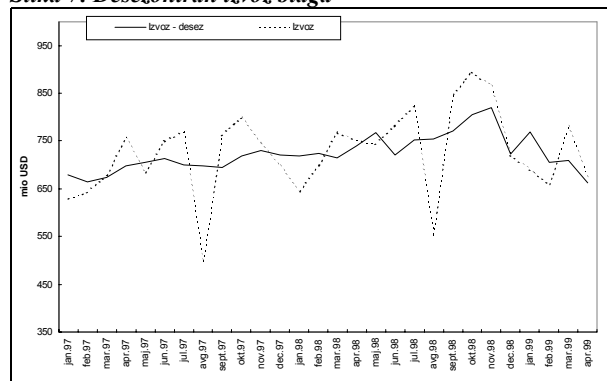

Izvoz blaga

Desezonirani izvoz blaga je bil v aprilu 1999 za 10 % nižji od primerljivega v letu 1998.

V prvih štirih mesecih leta 1999 v primerjavi s prvimi štirimi meseci leta 1998, pa je desezoniran izvoz nižji za 2 % (predvsem zaradi velikega padca izvoza v aprilu 1999).

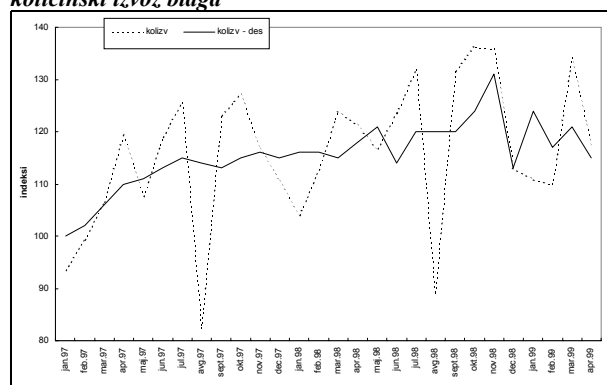
Slika 7: Desezoniran izvoz blaga

Desezonirani količinski izvoz blaga se je v aprilu 1999 v primerjavi z aprilom 1998, znižal za

2,5 %, medtem ko se je desezoniran količinski izvoz blaga v celem letu 1999 v primerjavi s štirimi meseci leta 1998 povečal za 2,6 %.

Slika 8: Količinski izvoz blaga in desezonirani količinski izvoz blaga

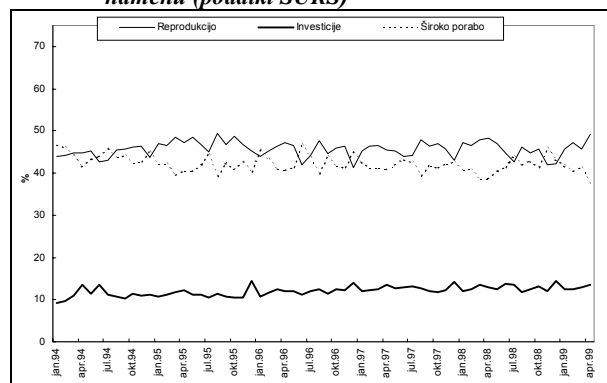
Če primerjamo april 1999 in april 1998, se je izvoz³ proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 9 %
- za investicije zmanjšal za 7 %
- za široko porabo zmanjšal za 14 %

Primerjava med letoma 1999 in 1998 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 4 %
- za investicije zmanjšal za 2 %
- za široko porabo zmanjšal za 1 %

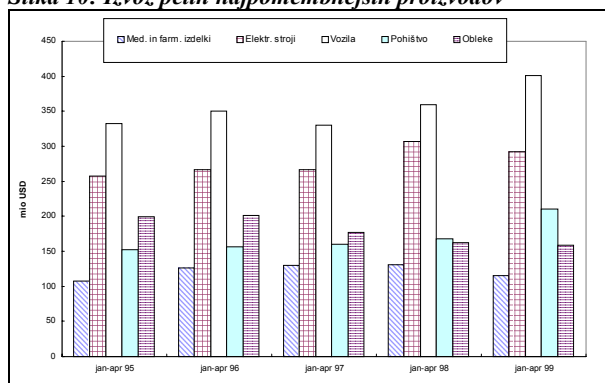
Slika 9: Deleži izvoza blaga f.o.b. po ekonomskem namenu (podatki SURS)

³ Izražen v USD po tekočih tečajih.

Po strukturi izvoza iz leta 1997, lahko na sliki 10 vidimo pet proizvodov z največjim deležem. V obdobju od januarja do aprila 1999 v primerjavi s prvimi štirimi meseci leta 1998 se je najbolj povečal izvoz pohištva (25 %) in vozil (12 %). Izvoz oblek se je v proučevanem obdobju zmanjšal za 5 %, pravtako pa se je znižal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (12 %) in izvoz električnih strojev (5 %).

Slika 10: Izvoz petih najpomembnejših proizvodov

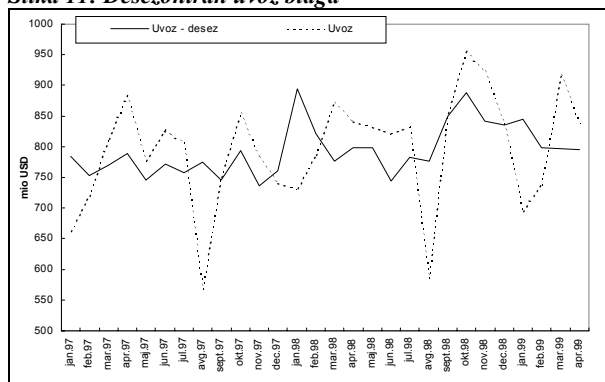

Uvoz blaga

V aprilu 1999 je desezonirani uvoz blaga nižji od aprilskega v letu 1998 za 0,5 %.

V obdobju od januarja do aprila 1999 v primerjavi z letom 1998 pa se je desezonirani uvoz blaga zmanjšal za 2 %.

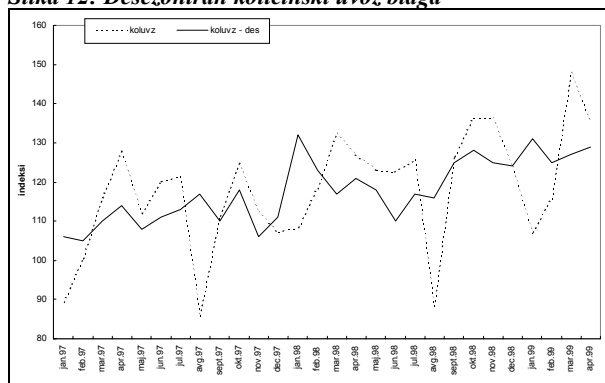
Slika 11: Desezoniran uvoz blaga

Desezoniran količinski uvoz je v aprilu 1999, v primerjavi z aprilom 1998 višji za 7 %.

V letu 1999 pa je bil desezoniran količinski uvoz višji za 4 %, v primerjavi z obdobjem od januarja do aprila 1998.

Slika 12: Desezoniran količinski uvoz blaga

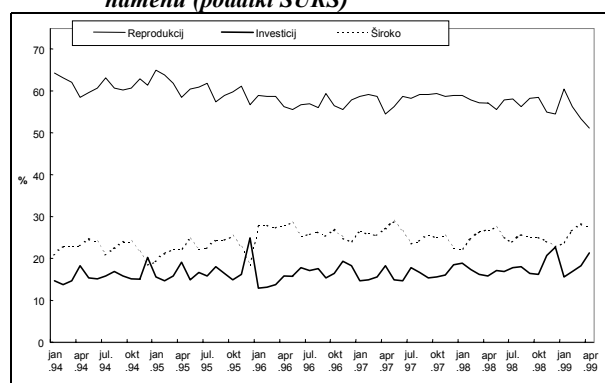
Če primerjamo april 1999 in april 1998, se je uvoz⁴ proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 11 %
- za investicije povečal za 34 %
- za široko porabo povečal za 2 %

Primerjava med letoma 1998 in 1997 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 6 %
- za investicije povečal za 6 %
- za široko porabo povečal za 5 %

Slika 13: Deleži uvoza blaga f.o.b. po ekonomskem namenu (podatki SURS)

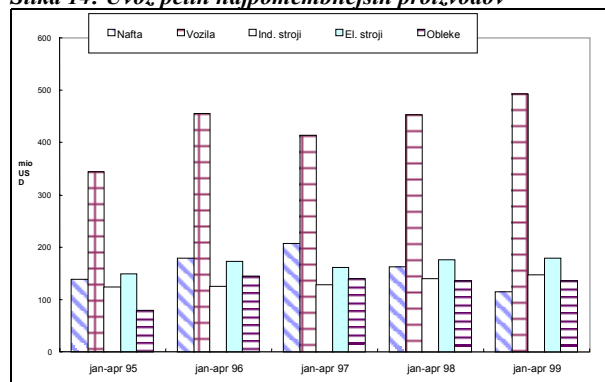

Na sliki 14 je prikazano pet proizvodov, ki so imeli v celotnem uvozu leta 1997 največji delež.

Uvoz nafte v prvih štirih mesecih leta 1999 v primerjavi s prvimi štirimi meseci leta 1998, zmanjšal kar za 26 %.

V obdobju od januarja do aprila leta 1999 v primerjavi z ustreznim obdobjem 1998 se je uvoz vozil povečal za 9 %, uvoz električnih strojev za 2 %, uvoz industrijskih strojev povečal za 5 %, uvoz oblek pa za 1 %.

Slika 14: Uvoz petih najpomembnejših proizvodov

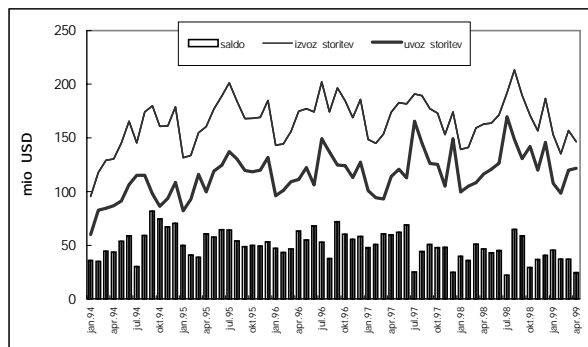

⁴ Izražen v USD po tekočih tečajih.

STORITVE

V aprilu letošnjega leta je **presežek storitvene bilance znašal 24,6 mio USD**. Izvoz storitev je glede na marec 1999 manjši za 7% (v aprilu so se zmanjšale ostale poslovne storitve in storitve posredovanja, če pa ga primerjamo z lanskim aprilom je nižji za 10%). **Uvoz storitev** pa je v primerjavi z marcem višji za 1%, glede na lanski april pa se je povečal za 5% (razlog je predvsem v povečanju konstrukcijskih, profesionalnih, tehničnih in ostalih poslovnih storitev).

Slika 15: Izvoz in uvoz storitev

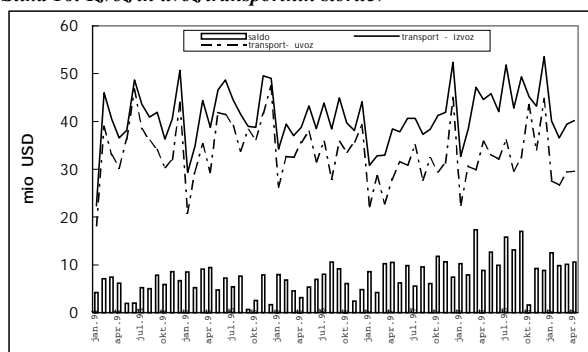

Transportne storitve

Presežek transportnih storitev je aprilu letošnjega leta znašal **10,6 mio USD** (v aprilu lanskega leta pa je bil presežek transportnih storitev 8,8 mio USD).

Izvoz transportnih storitev se je v aprilu letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 zmanjšal za 10%, prav tako se je zmanjšal tudi uvoz in sicer za 17%. Glede na prejšnji mesec letošnjega leta, se je uvoz povečal za 1%. Na zmanjšanje izvoza je vplivalo zmanjšanje storitev v železniškem prometu, pri uvozu pa zmanjšanje storitev v cestnem prometu.

Slika 16: Izvoz in uvoz transportnih storitev

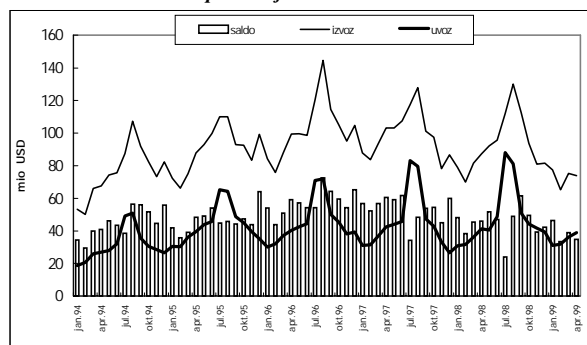

Potovanja

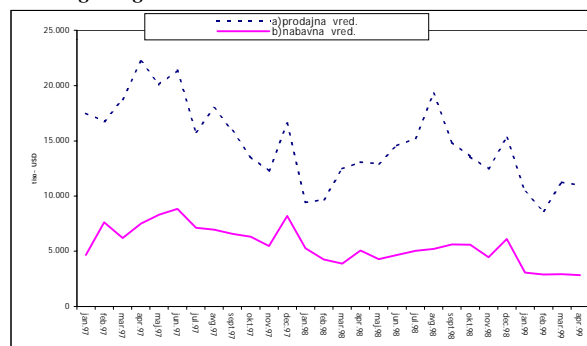
Nadaljevalo se je zmanjševanje presežka v postavki potovanja, ki je znašal aprila letos **34,8 mio USD**. V enakem obdobju lanskega leta je bil presežek večji in je znašal 46,0 mio USD. Zmanjševanje je posledica zmanjševanja prihodkov od potovanj, ki so se v aprilu 1999, v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 zmanjšali za 15%, tudi odhodki so se v enakem obdobju zmanjšali za 6%.

Če primerjamo april 1999 z marcem 1999, so v tem mesecu prihodki od potovanj nižji za 2%. Izvoz potovanj se je v aprilu 1999 zmanjšal zaradi zmanjšanja prihodkov od storitev turističnih agencij. Uvoz potovanj se je v aprilu letošnjega leta nekoliko povečal glede na prejšnji mesec in znaša v tem mesecu 39,0 mio USD.

Slika 17: Izvoz in uvoz potovanj

Slika 18: Prodano tuje blago po prodajni in nabavni vrednosti uvoženega blaga

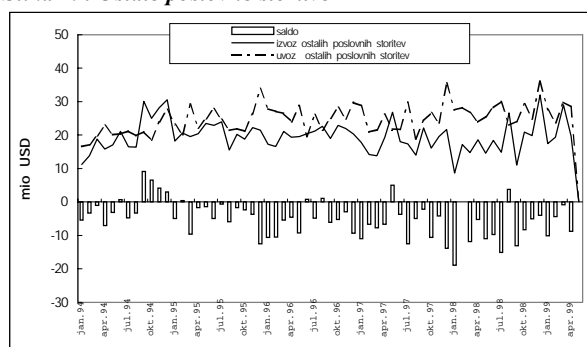

Ostale poslovne storitve

Primanjkljaj ostalih poslovnih storitev je v aprilu znašal **8,9 mio USD**.

Primanjkljaj se je v aprilu letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 povečal za 3,5 mio USD. V aprilu letošnjega leta, v primerjavi z aprilom v lanskem letu se je izvoz ostalih poslovnih storitev povečal za 5%. Uvoz v aprilu se je povečal za 19%, glede na enako obdobje v lanskem letu, na kar je vplivalo povečanje raznih poslovnih, profesionalnih in tehničnih storitev.

Slika 19: Ostale poslovne storitve

Dohodki od dela in kapitala

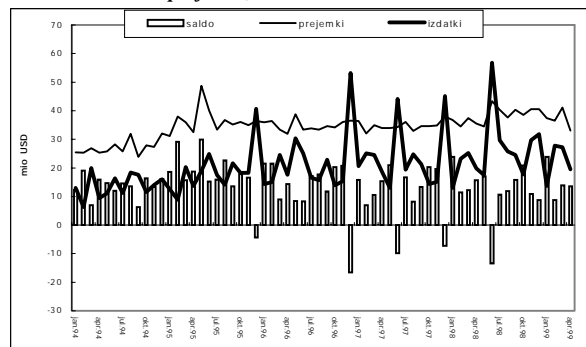
Presežek dohodkov od dela in kapitala je v aprilu letošnjega leta **13,6 mio USD**, v enakem lanskem obdobju pa 16,0 mio USD.

Prihodki od dela znašajo okoli 18,0 mio USD na mesec, plačani odhodki pa približno 2,0 mio USD na mesec. Pri dohodkih od dela je v aprilu 1999 presežek v višini 15,8 mio USD.

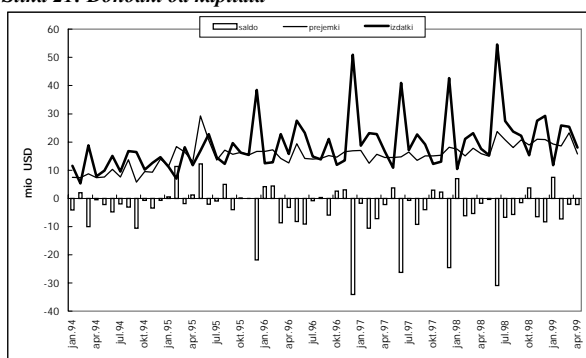
Pri dohodkih od kapitala je v aprilu 1999 primanjkljaj, ki znaša 2,2 mio USD.

Primanjkljaj pomeni, da so v tem mesecu prejemi od kapitala nižji od izdatkov, ki znašajo 18,0 mio USD, na kar je vplivalo izplačilo dividend v višini 3,1 mio USD.

Slika 20: Dohodki-prejemki, izdatki

Slika 21: Dohodki od kapitala

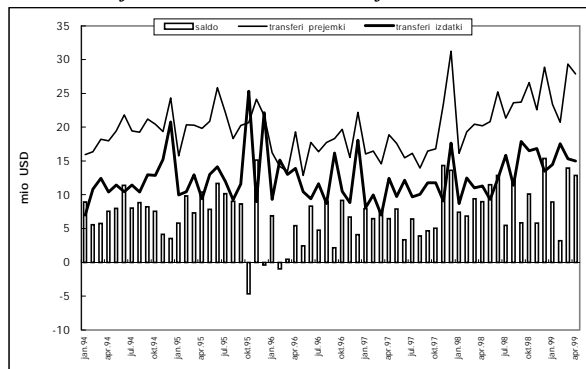
Tekoči transferi

Presežek tekočih transferov v aprilu letošnjega leta znaša **12,9 mio USD**.

Presežek v bilanci tekočih transferov v mesecu aprilu letošnjega leta je posledica večjih transferov iz tujine kot pa transferov v tujino. Transferi iz tujine so se v aprilu letošnjega leta glede na april v lanskem letu povečali za 38%.

V aprilu letošnjega leta so se pri transferih iz tujine zmanjšali predvsem ostali transferi (prejemki na podlagi rent, pokojnin, invalidnin, zapuščin in ostali zasebni transferi). Pri transferih v tujino pa so se zmanjšali ostali transferi glede na marec 1999 za 0,7 mio USD.

Slika 22: Prejemki in izdatki tekočih transferov

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V prvih štirih mesecih letošnjega leta znaša identificirani neto pritok kapitala v državo 303,7 mio USD. Glavni vir pritoka kapitala je bilo povečanje tujih naložb v domače vrednostne papirje (371,9 mio USD), katerega večji delež lahko pripišemo nakupu evroobveznic vlade izdanih v marcu (438,2 mio USD). Pritoke povečujeta še pritoka zaradi povečanja obveznosti z najemanjem posojil v tujini sektorja podjetij (79,7 mio USD) in tuje neposredne naložbe v Slovenijo (45,2 mio USD).

Neto pritok kapitala v tem obdobju znižujejo odtoki iz povečanja neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov (102,2 mio USD), povečanje imetij tuje gotovine in vlog prebivalstva (90,3 mio USD) in zmanjšanje vlog nerezidentov pri domačih bankah (29 mio USD).

Zaradi dodatnega pritoka kapitala v višini 37,4 mio USD (zaenkrat še prikazanega v postavki statistična napaka) pa neto pritok kapitala v državo v prvih štirih mesecih letošnjega leta znašajo 341,1 mio USD (v enakem obdobju lanskega leta neto pritok kapitala 119,8 mio USD).

V aprilu letošnjega leta znaša identificirani neto pritok kapitala 42,7 mio USD.

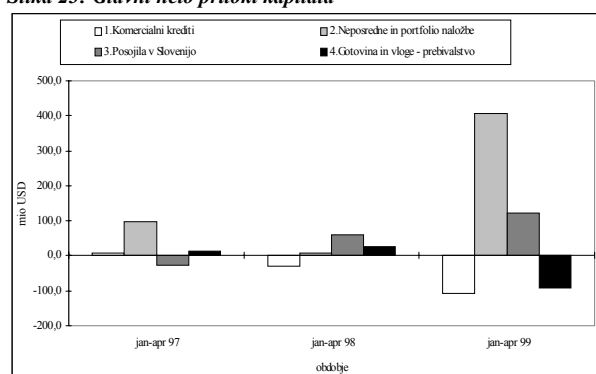
Glavni viri pritoka kapitala so bili zmanjšanje neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov v višini 36,3 mio USD, povečanje neto najetih posojil v tujini v višini 32 mio USD in povečanje vlog nerezidentov (16,5 mio USD). Pritoke v aprilu znižuje odtok iz povečanja imetij tuje gotovine in vlog sektorja prebivalstva (49,9 mio USD).

Zaradi dodatnega pritoka kapitala (prikazanega v postavki statistična napaka) v višini 24,1 mio USD, neto pritok kapitala v državo v aprilu znaša 66,8 mio USD.

Tabela 1: Neto pritoki kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (v mio USD)

	jan-apr 98	jan-apr 99	apr.99
1.Komercialni krediti	-31,2	-107,3	37,9
2.Neposredne in portfolio naložbe	8,3	407,1	20,6
3.Posojila v Slovenijo	59,9	122,1	32,0
b. BS	0,0	0,0	0,0
c. Vlada	16,9	15,5	8,8
d. Banke	-5,7	27,0	13,6
e. Ostali sektorji	48,6	79,7	9,7
4.Gotovina in vloge - prebivalstvo	27,1	-90,3	-49,9
5. Ostalo	7,1	-27,8	1,9
6. Neto pritok kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	71,2	303,7	42,7
Mednarodne devizne rezerve	-22,1	-201,5	45,9
BS	-46,7	-375,8	78,4
Bank	24,7	174,2	-32,5
7. Statistična napaka	48,7	37,4	24,1
NETO PRITOK KAPITALA brez devizni rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	119,8	341,1	66,8

Slika 23: Glavni neto pritoki kapitala

Neposredne naložbe in naložbe v vrednostne papirje

V prvih štirih mesecih letošnjega leta znaša neto pritek kapitala v državo iz naslova **neposrednih naložb** 35,2 mio USD (v enakem obdobju lanskega leta je znašal pritek 13,5 mio USD).

V aprilu letošnjega leta je neto odtok kapitala iz neposrednih naložb znašal 0,6 mio USD.

Po podatkih plačilnega prometa s tujino so se domače neposredne naložbe v tujino v tem obdobju povečale za 0,7 mio USD.

Tuje neposredne naložbe v Slovenijo pa so se povečale za 0,1 mio USD.

Neto pritek kapitala iz **naslova naložb v vrednostne papirje** znaša v prvih štirih mesecih letošnjega leta 371,9 mio USD (v enakem obdobju lanskega leta so se neto naložbe v vrednostne papirje zmanjšale za 5,1 mio USD). V aprilu letošnjega leta znaša neto pritek kapitala iz naložb v vrednostne papirje 21,2 mio USD.

Od tega so se **domače naložbe v tuje vrednostne papirje** zmanjšale za 16,2 mio USD (ta znesek lahko pojasnimo z neto prodajami tržnih vrednostnih papirjev tujih držav in tujih bank s strani domačih bank).

Tuje naložbe v slovenske vrednostne papirje pa so se v tem mesecu povečale za 4,9 mio USD. Naložbe tujcev v lastniške vrednostne papirje so se zmanjšale za 0,6 mio USD.

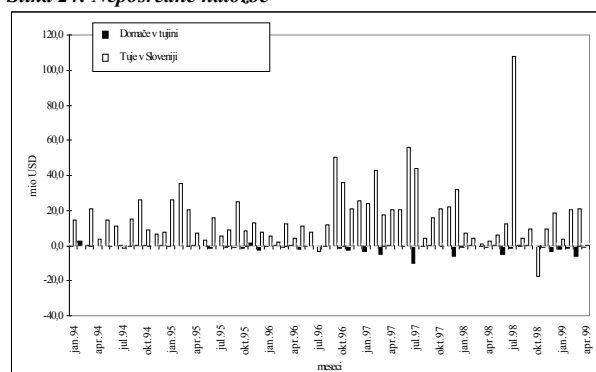
Naložbe tujcev v dolžniške vrednostne papirje pa so se povečale za 5,5 mio USD.

Tabela 2: Naložbe v delnice in deleže v podjetjih in v dolžniške vrednostne papirje (v mio USD)

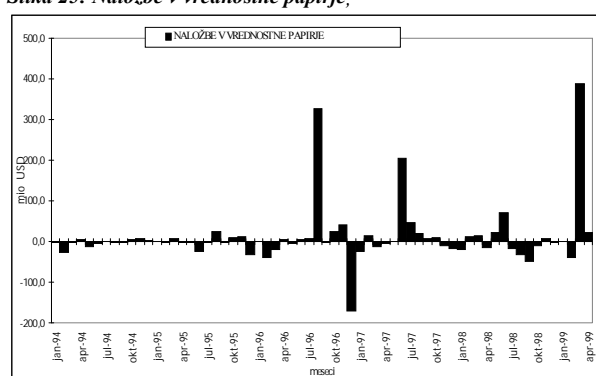
	jan-apr 98	jan-apr 99	apr.99
NEPOSREDNE NALOŽBE	13,5	35,2	-0,6
Domače v tujini	-1,7	-10,1	-0,7
Tuje v Sloveniji	15,1	45,2	0,1
NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE	-5,1	371,9	21,2
Domače v tujini	-14,6	-19,7	16,2
Tuje v Sloveniji	9,4	391,6	4,9
Lastniški vrednostni papirji	38,9	-6,4	-0,6
Dolžniški vrednostni papirji	-29,5	398,0	5,5
Podatki KDD			
Neto nakupi vred. papirjev			

Opomba: Pri preračunu podatkov KDD iz SIT v USD so upoštevani povprečni tečaji BS.

Slika 24: Neposredne naložbe

Slika 25: Naložbe v vrednostne papirje,⁵

⁵ Avgust 1996: izdaja evroobveznic vlade (320,6 mio USD).

December 1996: Redno odplačilo dolga in predčasni odkup dela dolga (159,7 mio USD).

Junij 1997: izdaja evroobveznic vlade (228,2 mio USD).

Marec 1999: izdaja evroobveznic vlade (438,2 mio USD).

Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje izključene:

- izdaja vrednostnih papirjev države za zamenjavo dela zunanjega dolga v višini 465,4 mio USD v juniju 1996,
- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD) za predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemom dolga po NFA sporazumu (453 mio USD) v juniju 1998.

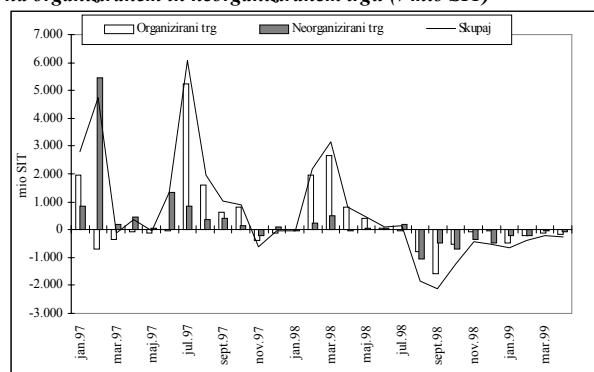
Po podatkih KDD se je zmanjševanje portfeljskih naložb tujcev v prvi polovici junija ustavilo. Kumulativa neto prodaj vrednostnih papirjev s strani tujcev od lanskega avgusta do sredine junija znaša 48,4 mio USD, od tega v tem letu 10,5 mio USD.

Tabela 3: Neto nakupi in prodaje vseh vrednostnih papirjev s strani nerezidentov na organiziranem in neorganiziranem trgu

Obdobje	jan-mar 98	jan-mar 99	apr 99	maj.99	jun 99 (do. 14.)
Organizirani trg	5.407,6	-972,0	-165,4	-266,1	-17,3
Neorganizirani trg	666,6	-564,1	-100,1	34,7	6,7
Skupaj v mio SIT	6.074,1	-1.536,1	-265,5	-231,3	-10,6
Skupaj v mio USD	64,4	-15,9	-1,5	-1,3	-0,1

Vir: Podatki KDD.

Slika 27: Neto nakupi vrednostnih papirjev s strani nerezidentov na organiziranem in neorganiziranem trgu (v mio SIT)

Komercialni krediti

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so se po razpoložljivih podatkih neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**⁶ povečale za 102,2 mio USD (lani v tem obdobju za 27,7 mio USD).

V **aprilu letošnjega leta** zmanjšanje neto terjatev na osnovi kratkoročnih komercialnih kreditov prispeva k pritočku kapitala v višini 36,3 mio USD⁷.

V mesecu aprilu je bilo izvoženega za 674,7 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega za 485,9 mio USD, neposrednih naložb v blagu v tem mesecu ni bilo, danih transferov v blagu je bilo za 2,3 mio USD, s črpanji dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bil financiran izvoz še dodatnih 0,9 mio USD blaga.

Uvoženega je bilo za 838,4 mio USD blaga, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditodajalcev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojiljemalcev do drugih nerezidentov⁸, plačanega 607,1 mio USD.

⁶ Od januarja 1999 so v izračun ocene kratkoročnih komercialnih kreditov vključeni tudi podatki o transferih in neposrednih naložbah v blagu.

⁷ Zadnjič je bil neto pritok iz kratkoročnih komercialnih kreditov zabeležen v aprilu lanskega leta.

⁸ Od leta 1997 naprej so v izračun kratkoročnih komercialnih kreditov vključeni tudi podatki o neposrednih plačilih blaga in storitev iz kreditov črpanih v tujini (plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini).

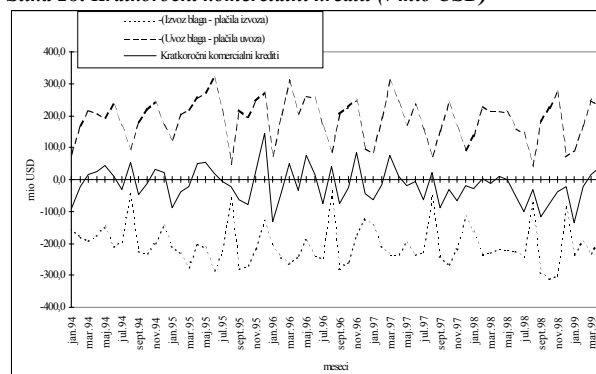
Tabela 4: Kratkoročni komercialni krediti (v mio USD)

	jan-apr 98	jan-apr 99	apr.99
A. BLAGOVNA MENJAVA	-366,9	-382,0	-163,7
1. Izvoz blaga f.o.b	2.863,2	2.804,2	674,7
2. Uvoz blaga f.o.b	-3.230,1	-3.186,3	-838,4
B. PLAČILA BLAGA	414,0	499,3	121,2
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-2.019,5	-1.947,8	-485,9
Od tega predpl. izvoza blaga	-118,9	-74,8	-16,4
V gotovini	-19,1	-22,1	-5,2
2. Plačila uvoza blaga skupaj	2.433,5	2.447,0	607,1
Od tega predpl. uvoza blaga	344,7	286,1	69,7
V gotovini	0,8	0,5	0,2
C. NEP. NAL. V BLAGU		0,0	0,0
1. V tujino		0,0	0,0
2. V Slovenijo		0,0	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU		5,1	3,3
1. Dani		-12,3	-2,3
2. Prejeti		17,4	5,6
D. DOLG. KOM. KREDITI	4,0	-2,9	0,9
1. Dani (črpanje)	-5,2	-5,4	-0,9
2. Prejeti (črpanje)	9,2	-0,4	1,9
E. OSTALO	-23,4	-12,1	5,2
F. Kratkor. kom. krediti - (A+B+C+D)	-27,7	-102,2	36,3

Neposrednih naložb v blagu v tem mesecu v Slovenijo ni bilo, prejetih pa je bilo za 5,6 mio USD transferov v blagu, s črpanji dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bil financiran uvoz še dodatnih 1,9 mio USD.

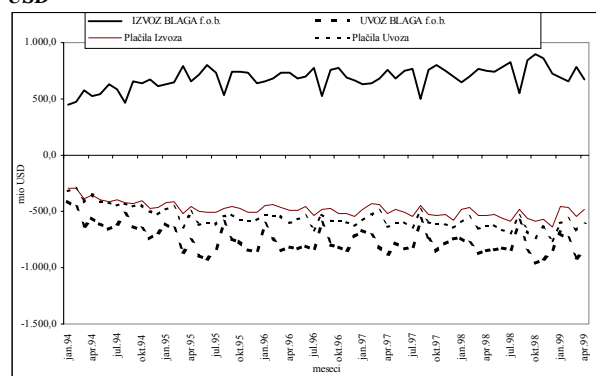
Preostalih 5,2 mio USD predstavlja spremembe terjatev in obveznosti na osnovi dolgoročnih proizvodnih kooperacij in spremembe stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

Slika 28: Kratkoročni komercialni krediti (v mio USD)

Po skoku v januarju 1999⁹, se je povečanje neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov v februarju letošnjega leta vrnilo na povprečno raven leta 1998, v marcu pa je bilo po aprilu lanskega leta prvič zabeleženo zmanjšanje neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov. To gibanje se nadaljuje tudi v aprilu 1999, kar je posledica tega, da povečanje uvoza v tem mesecu ni bilo pokrito s povečanimi plačili uvoza.

Slika 29: Izvoz in uvoz blaga ter plačila izvoza in uvoza (v mio USD)

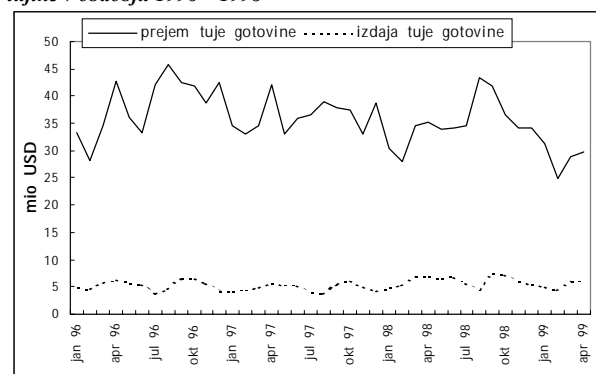

Plačila s tujo gotovino v Slovenijo so aprila letos znašala 29,8 mio USD, kar je za 15 % manj kot v enakem obdobju leta 1998. Tudi plačila s tujo gotovino v tujino so glede na lanski april manjša za 9 % in sicer znašajo 6,1 mio USD.

Tabela 5: Plačila pravnih oseb s tujo gotovino v tujino in iz tujine v letih 1998 in 1999 (v mio USD)

	jan - apr 98	jan - apr 99	apr 99
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	128,1	114,9	29,8
fakture za blago	19,1	22,1	5,2
fakture za storitve	3,7	4,0	1,2
ostalo	105,3	88,8	23,4
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	23,6	21,7	6,1
fakture za blago	0,8	0,5	0,2
fakture za storitve	22,7	21,1	5,9
ostalo	0,1	0,0	0,0

Slika 30: Plačila pravnih oseb s tujo gotovino v tujino in iz tujine v obdobju 1996 – 1998

⁹ Izredno visoko povečanje terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov v januarju letošnjega leta lahko razložimo predvsem z izrazitim razkorakom med vrednostjo izvoza in vrednostjo plačil, medtem ko so na uvozni strani plačila sledila ravni uvoza.

Posojila

Obveznosti iz najetih posojil v tujini so se v prvih štirih mesecih letošnjega leta povečale za 122,1 mio USD (lani v enakem obdobju pa za 59,9 mio USD), kar je predvsem posledica neto zadolževanja podjetij v višini 79,7 mio USD.

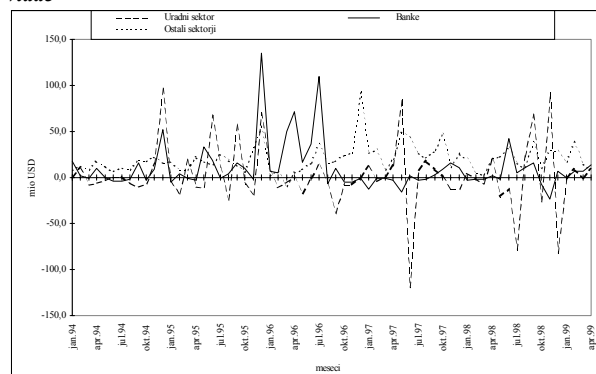
V aprilu letošnjega leta so se obveznosti iz najetih posojil povečale za 32,0 mio USD.

Uradni sektor se je v tujini neto zadolžil za 8,8 mio USD.

Banke so v aprilu posojila neto najemale, neto so črpale za 13,6 mio USD posojil več kot so jih odplačale.

Tudi ostali sektorji nadaljujejo z zadolževanjem. V aprilu so se dodatno neto zadolžili za 9,7 mio USD.

Slika 31: Črpanja in odplačila najetih posojil bank¹⁰, podjetij in vlade

Povečanje **terjatev** iz naslova odobrenih posojil nerezidentom znaša v aprilu letošnjega leta 5,6 mio USD, posojila so odobravalе banke.

Gotovina in vloge

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so se imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva povečala za 90,3 mio USD (lani v enakem obdobju so se zmanjšala za 27,1 mio USD).

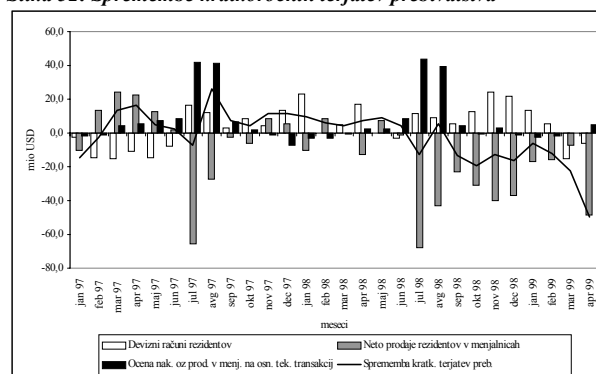
Rezidenti so v menjalnicah neto kupili za 88,6 mio USD tuje gotovine, z deviznih računov pri domačih bankah pa so neto dvignili za 2,4 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 0,8 mio USD več tuje gotovine kot so je prodali.

V aprilu letošnjega leta je prebivalstvo za 49,9 mio USD povečalo imetja tuje gotovine in vlog. Rezidenti so v menjalnicah kupili za 48,6 mio USD tuje gotovine, z deviznih računov pri domačih bankah pa so neto dvignili za 6,3 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 5,0 mio USD več tuje gotovine kot so je prodali.

Tabela 6: Dvigi/pologi z/na devizne račune občanov v državi in odkupi/prodaje tuje gotovine in čekov od domačih oseb/domačim osebam v letu 1998 in 1999 (v mio USD)

	jan-apr 98	jan-apr 99	apr.99
Devizni računi rezidentov (a-b)	45,4	-2,4	-6,3
a. Pologi na devizne račune	637,1	583,6	145,3
b. Dvigi z deviznih računov	591,7	586,0	151,6
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-14,6	-88,6	-48,6
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	674,5	551,4	142,7
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	689,0	640,1	191,3
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	-3,8	0,8	5,0
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREB.	27,1	-90,3	-49,9

Slika 32: Spremembe kratkoročnih terjatev prebivalstva

¹⁰ Zmanjšanje obveznosti bank po tujih posojilih v višini 465,4 mio USD v avgustu leta 1996 za katere so bile izdane obveznice za zamenjavo dela zunanega dolga v sliki ni prikazano.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so menjalnice od rezidentov in nerezidentov neto odkupile za 24,7 mio USD tuje gotovine.

V aprilu letošnjega leta pa so neto prodale za 18,2 mio USD tuje gotovine

Odkupi tuje gotovine v menjalnicah so se v aprilu glede na marec zmanjšali (173,0 mio USD, kar je za 12,6 mio USD manj kot marca), prodaje (191,3 mio USD) pa so se povečale za 27,2 mio USD.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so menjalnice od nerezidentov neto odkupile za 113,4 mio USD in rezidentom neto prodale za 88,6 mio USD tuje gotovine. V aprilu letošnjega leta so menjalnice od tujcev neto odkupile za 30,3 mio USD (to je na nivoju prejšnjih mesecev leta 1999), rezidentom pa so prodale za 48,6 mio USD (zelo velik skok v primerjavi s prejšnjimi meseci leta 1999) tuje gotovine več, kot so je od njih odkupile.

Vloge nerezidentov pri domačih bankah so se v prvih štirih mesecih letošnjega leta zmanjšale za 29,0 mio USD, kar je predvsem posledica visokega zmanjšanja teh vlog v mesecu januarju¹¹.

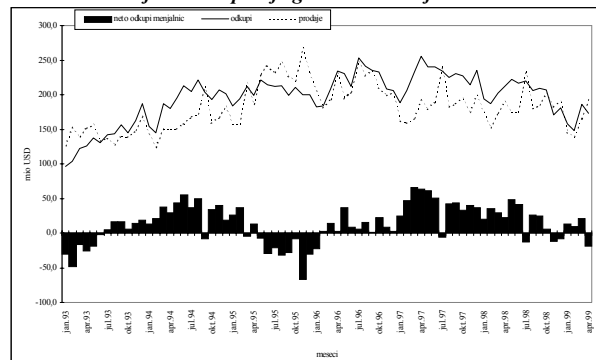
V aprilu letošnjega leta so se vloge nerezidentov pri domačih bankah povečale za 16,5 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se v prvih štirih mesecih letošnjega leta zmanjšala za 194,2 mio USD, v aprilu letošnjega leta pa so se povečala za 44,5 mio USD. Pretežni del imetij tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so **rezerve poslovnih bank**, ki so se v aprilu letošnjega leta povečale za 32,5 mio USD.

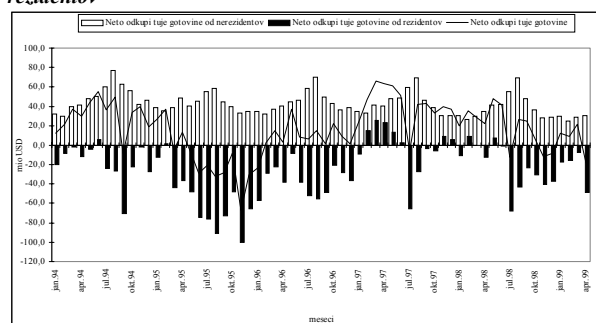
Devizne rezerve bank na osnovi stanj konec aprila 1999 znašajo 942,2 mio USD. Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se v prvih štirih mesecih letošnjega leta povečala za 80,6 mio USD, samo v aprilu letošnjega leta za 47,5 mio USD.

¹¹ Decembra 1998 je Ministrstvo za finance plačalo na nerezidentni račun pri domači banki za koristnika iz Bosne 48,7 mio USD, za odplačilo kredita (prevzem dolgov SFRJ do Kuvajta s strani MF). Januarja 1999 pa je bosanska banka, ki ima nerezidentni račun pri domači banki, sredstva s tega računa nakazala v tujino.

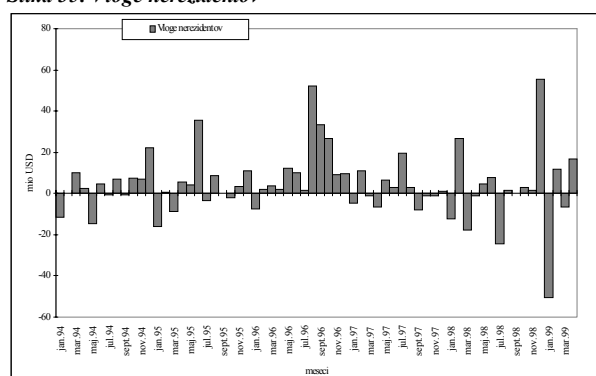
Slika 33: Prodaje in odkupi tuje gotovine v menjalnicah

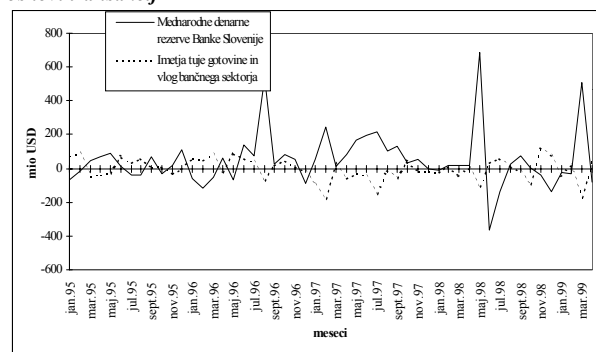
Slika 34: Neto odkupi tuje gotovine od nerezidentov in rezidentov

Slika 35: Vloge nerezidentov¹²

Slika 36: Spremembe stanj tuje gotovine in vlog bančnega sektorja in mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije na osnovi transakcij

¹² Postavka ostale obveznosti/gotovina in vloge/banke.

Mednarodne denarne rezerve

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij v prvih štirih mesecih letošnjega leta povečale za 375,8 mio USD (v enakem obdobju lani so se povečale za 46,7 mio USD).

V aprilu letošnjega leta so se rezerve Banke Slovenije na osnovi transakcij zmanjšale za 78,4 mio USD).

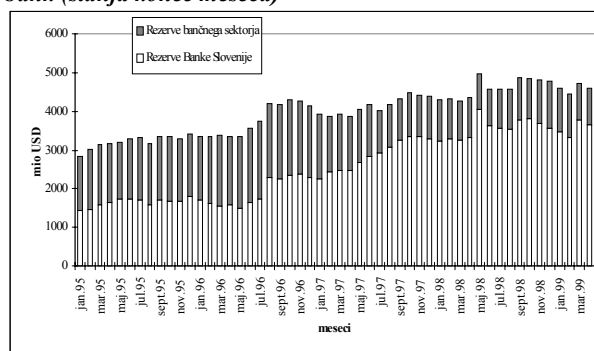
Devizne rezerve Banke Slovenije predstavljajo 79,6% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 3.667,2 mio USD.

Konec aprila letošnjega leta znaša stanje deviznih rezerv 4.609,3 mio USD. Povečanje stanja celotnih deviznih rezerv bančnega sistema, v obdobju od konca aprila 1998 do konca aprila 1999, je znašalo 248,0 mio USD (v tem obdobju se je stanje deviznih rezerv bank zmanjšalo za 86,7 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije pa povečalo za 334,7 mio USD).

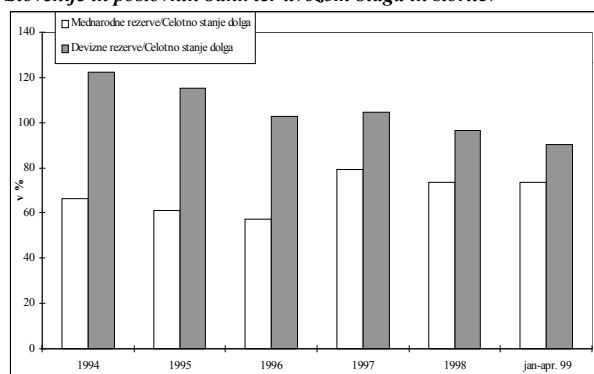
Konec aprila letošnjega leta so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 4,0 povprečnega mesečnega uvoza blaga in storitev v prvih štirih mesecih letošnjega leta.

Mednarodne rezerve Banke Slovenije so konec meseca aprila 1999 predstavljale 73,5% celotnega zunanjskega dolga.

Slika 37: Devizne rezerve Banke Slovenije in poslovnih bank (stanja konec meseca)

Slika 38: Razmerje med mednarodnimi rezervami Banke Slovenije in poslovnih bank ter uvozom blaga in storitev

Slika 39: Devizne rezerve in zunanji dolg

